

PSALMUS CXIX

SECUNDUM HEBRAEOS.

V. T. -- Alleluia.

1. *Aleph.* Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini.

2. Beati qui scrutantur testimonia ejus; in toto corde exquirunt eum.

3. Non enim qui operantur iniquitatem, in viis ejus ambulaverunt.

4. Tu mandasti mandata tua custodiri nimis.

5. Utinam dirigantur vias meæ, ad custodiendas justifications tuas.

6. Tunc non confundar, cum perspexero in omnibus mandatis tuis.

7. Confitebor tibi in directione cordis, in eo quod didici judicia justitiae tuæ.

8. Justifications tuas custodiam: non me derelinquas usqueaque.

9. *Beth.* In quo corrigit adolescentior viam suam? in custodiendo sermones tuos.

10. In toto corde meo exquisivi te: ne repellas me a mandatis tuis.

11. In corde meo abscondi eloquia tua: ut non peccem tibi.

12. Benedictus es, Domine: doce me justifications tuas.

13. In labiis meis pronuntiavi omnia iudicia oris tui.

14. In via testimoniorum tuorum delectatus sum, sicut in omnibus divitiis.

15. In mandatis tuis exercebor, et considerabam vias tuas.

16. In justificationibus tuis meditabor: non obliuiscar sermones tuos.

17. *Gimel.* Tribue servo tuo, vivifica me, et custodiam sermones tuos.

18. Revela oculos meos, et considerabo mirabilia de lege tua.

19. Incola ego sum in terra: non abscondas a me mandata tua.

20. Concupivit anima mea desiderare justifications tuas, in omni tempore.

21. Incepisti superbos: maledicti qui declinant a mandatis tuis.

22. Aufer a me opprobrium et contemptum, quia testimonia tua exquisivi.

Aleph. Beati immaculati in via: qui ambulant in lege Domini.

Beati qui custodiunt testimonia ejus: in toto corde requirunt [al. requirent] eum.

Non enim qui operantur iniquitatem, in viis ejus ambulaverunt.

Tu mandasti præcepta tua custodiri nimis.

Utinam dirigantur vias meæ, ad custodiendas præcepta tua.

Tunc non confundar, cum respexero ad omnia mandata tua.

Confitebor tibi in directione cordis: cum dicero iudicia justitiae tuæ.

Præcepta tua custodiam: ne derelinquas me nimis.

Beth. In quo corrigit juvenis [h. mundabit puer] semitam suam, cum custodierit [h. ut custodiat] verba tua.

In toto corde meo exquisivi te: ne errare me facias a mandatis tuis.

In corde meo abscondi eloquium tuum, ut non peccem tibi.

Benedictus tu [al. es], Domine: doce me præcepta tua.

In labiis meis narravi omnes justitias [h. omnia iudicia] oris tui.

In via testimoniorum tuorum lœtatus [h. gauditus] sum, quasi in omnibus divitiis.

In præceptis tuis meditabor, et contemplabor semitas tuas.

In iustitiis [h. præceptis] tuis delectabor, non obliuiscar verba tua.

Gimel. Tribue servo tuo: vivam, et custodiam verba tua.

Revela oculos meos, et videbo [h. aspiciam] mirabilia de [al. in] lege tua.

Advena ego sum in terra: ne abscondas a me mandata [h. præcepta] tua.

Desideravit anima mea desiderare [h. mediari anima mea desideravit] iudicia tua in omni tempore.

Incepisti superbos: maledicti qui recedunt a mandatis tuis.

Aufer a me opprobrium et contemptum, quoniam testimonia tua custodivi.

PSALMUS CXVIII.

293

Etenim sederunt principes, et adversum me loquebantur: servus autem tuus exercebatur in justificationibus tuis.

24. Nam et testimonia tua meditatio mea est, et consilium meum justifications tuae.

Daleth. 25. Adhæsit pavimento anima mea: vivifica me secundum verbum tuum.

26. Vias meas enuntiavi, et exaudisti me: doce me justifications tuas.

27. Viam justificationum tuarum instrue me, et exercebor in mirabilibus tuis.

28. Dormitavit anima mea praetatio; confirma me in verbis tuis.

29. Viam iniquitatis amove a me, et de lego tua miserere mei.

30. Viam veritatis elegi, iudicia tua non sum oblitus.

31. Adhæsi testimoniis tuis, Domine: noli me confundere.

32. Viam mandatorum tuorum currir, cum dilatasti cor meum.

He. 33. Legem pone mihi, Domine, viam justificationum tuarum, et exquiram eam per vestigium.

34. Da mihi intellectum, et scrutabor legem tuam; et custodiam illam in toto corde meo.

35. Deduc me in semitam mandatorum tuorum: quia ipsam volui.

36. Inclina cor meum in testimonio tua, et non in avaritiam.

37. Averte oculos meos, ne videant vanitatem: in via tua vivifica me.

38. Statue servo tuo eloquium tuum, in timore tuo.

39. Amputa opprobrium meum, quod suspicatus sum, quia iudicia tua jucunda.

40. Ecce concepivi mandata tua: in æquitate tua vivifica me.

Vau. 41. Et veniat super me misericordia tua, Domine: salutare tuum secundum eloquium tuum.

42. Et respondebo exprobantibus mihi verbum: quia speravi in sermonibus tuis.

43. Et ne auferas de ore meo verbum veritatis usqueaque: quia in iudicis tuis superoperavi.

44. Et custodiam legem tuam semper: in sæculum et in sæculum sæculi.

45. Et ambulabam in latitudine: quia mandata tua exquisivi.

Etenim sederunt principes, adversum me loquebantur: servus autem tuus meditabatur præcepta tua.

Sed et testimonia tua voluntas [h. delectatio] mea, quasi viri [h. consili] amissimi mei.

Daleth. Adhæsit pulvi in anima mea: vivifica me iuxta verbum tuum.

Vias meas exposui [h. narravi], et exaudiisti me [al. tac. me]: doce me justitiam tuam [h. præcepta tua].

Viam præceptorum tuorum [h. mandatorum] fa me intelligere, et loquar in mirabilibus tuis.

Distillavat anima mea præstultitia: serva [h. confirma] me iuxta eloquium tuum.

Viam mendacii aufer a me, et legem tuam dona mihi [h. miserere mei].

Viam fidei elegi: iudicia tua proponebam.

Adhæsi testimoniis tuis: Domine, ne confundas me.

Viam mandatorum tuorum curram: quoniam dilatasti cor meum.

He. Ostende [h. illumina] mihi, Domine, viam præceptorum tuorum, et custodiam eam per vestigium.

Doce me, et observabo legem tuam: et custodiam eam in toto corde.

Deduce me in semita mandatorum [h. præceptorum] tuorum: quia ipsam volui.

Inclina cor meum ad testimonio tua, et non ad avaritiam.

Averte oculos meos, ne videant vanitatem: in via tua vivifica me.

Suscita servo tuo eloquium tuum, in timore tuum.

Averte opprobrium meum quod reveritus sum: quia [al. tac. quia] iudicia tua bona.

Ecce desideravi præcepta [h. mandata] tua: in iustitia tua vivifica me.

Vau. Et veniat super mihi misericordia tua, Domine, et salus tua iuxta eloquium tuum.

Et respondebo exprobantibus mihi sermonem: quia speravi in sermone tuo.

Et ne auferas de ore meo verbum veritatis usque nimis, quoniam iudicia tua expectavi.

Et custodiam legem tuam jugiter: in semper, et ultra.

Et ambulabo in spatiis: quia præcepta tua quæsivi.

46. Et loquebar in testimoniosis tuis in conspectu regum : et non confundebar.

47. Et meditabar in mandatis tuis, quae dilexi.

48. Et levavi manus meas ad mandata tua, quae dilexi : et exercebar in justificationibus tuis.

Zain. 49. Memento verbi tui servo tuo, in quo mihi spem dedisti.

50. Haec mea consolata est in humilitate mea : quia eloquium tuum vivificavit me.

51. Superbi iniqui agerant usquequa : a lege autem tua non declinavi.

52. Memento fui iudiciorum tuorum a saeculo, Domine, et consolatus sum.

53. Defectio tenuit me, pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam.

54. Cantabiles mihi erant justificationes tuae, in loco peregrinationis mee.

55. Memento fui nocte nominis tui, Domine : et custodivi legem tuam.

56. Haec facta est mihi : quia justificationes tuas exquisivi.

Heth. 57. Portio mea, Domine, dixi, custodire legem tuam.

58. Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo : miserere mei secundum eloquium tuum.

59. Cogitavi vias meas : et converti pedes meos in testimonia tua.

60. Paratus sum, et non sum turbatus : ut custodiatur mandata tua.

61. Funes peccatorum circumplexi sunt me : et legem tuam non sum oblitus.

62. Media nocte surgebam ad confitendum tibi, super iudicia justificationis tuae.

63. Particeps ego sum omnium timentium te, et custodiientium mandata tua.

64. Misericordia tua, Domine, plena est terra : justificationes tuas doce me.

Teth. 65. Bonitatem fecisti cum servo tuo, Domine, secundum verbum tuum.

66. Bonitatem, et disciplinam, et scientiam doce me : quia riandat tuis credidi.

67. Prisquam humiliaver ego deliqui : properea eloquium tuum custodivi.

68. Bonus es tu, et in bonitate tua doce me justificationes tuas.

69. Multiplicata est super me iniquitas superborum : ego autem in toto corde meo scrutabor mandata tua.

70. Coagulatum est sicut lac cor eorum * ego vero legem tuam meditatus sum.

Et loquar in testimoniosis tuis coram regibus, et non confundar.

Et delectabor in mandatis tuis, quae dilexi.

Et levabo manus meas ad mandata tua, quae dilexi, et loquar in praecptis tuis.

Zain. Memento sermonis servo tuo : quem me sperare fecisti.

Hec est consolatio mea in afflictione mea : quia eloquium tuum vivificavit me.

Superbi deridebant me nimis : a lege tua non declinavi.

Recordatus sum iudiciorum tuorum a saeculo, Domine, et consolatus sum.

Horror obtinuit me ab impiis, qui dereliquerunt legem tuam.

Carmina erant mihi praecepta tua, in domo peregrinationis mee.

Recordatus sum in nocte nominis tui, Domine, et custodivi legem tuam.

Hoc factum est mihi : quia praecepta tua custodivi.

Heth. Pars mea, Domine : dixi, ut custodiatur verbum tuum.

Deprecatus sum vultum tuum in toto corde : miserere mei secundum eloquium tuum.

Recognitavi vias meas, et converti pedes meos ad testimonia tua.

Festinavi, et non neglexi, custodiare mandata tua.

Funes impiorum implicaverunt me : legem tuam non sum oblitus.

Medio noctis surgam ad confitendum tibi, super iudicia iustitiae [al. *justificationis*] tuae.

Particeps ego sum omnium timentium te, et custodiientium praecepta tua.

Misericordia tua, Domine, completa est terra, praecepta tua doce me.

Teth. Beneficii cum servo tuo, Domine : secundum verbum tuum.

Bonum sermonem, et scientiam doce me : quia mandatis tuis credidi.

Aulequam audirem, ego ignoravi : nunc autem eloquium tuum custodivi.

Bonus es tu, et beneficis : doce me praecepta tua.

Applicabant mihi mendacium superbi, ego autem in toto corde servabam praecepta tua.

Incrassatum est velut adeps cor eorum, et in lege tua delectabar.

71. Bonum mihi quia humiliasti me : ut disceam justificationes tuas.

72. Bonum mihi lex oris tui, super millia auri et argenti.

Jod. 73. Manus tuae fecerunt me, et plasmauerunt me : da mihi intellectum, et discam mandata tua.

74. Qui timent te, videbunt me, et laetabuntur : quia in verbis tua supersperav. 75. Cognovi, Domine, quia sequitas iudicia tua : et in veritate tua humiliasti me.

76. Fiat misericordia tua ut consoletur me, secundum eloquium tuum servo tuo.

77. Veniant mihi miserationes tuae, et vivam : quia lex tua meditatio mea est.

78. Confundantur superbi, quia iniuste iniquitatem fecerunt in me : ego autem exercebor in mandatis tuis.

79. Convertantur mihi timentes te, et qui noverunt testimonia tua.

80. Fiat cor meum immaculatum in justificationibus tuis, ut non confundar.

Caph. 81. Defecit in salutare tuum anima mea, et in verbum tuum supersperav.

82. Defecerunt oculi mei in eloquium tuum, dicentes : Quando consolaberis me?

83. Quia factus sum sicut ular in pruina : justificationes tuas non sum oblitus.

84. Quot sunt dies servi tui? quando facies de persequentiibus me iudicium?

85. Narraverunt mihi iniqui fabulationes : sed non ut lex tua.

86. Omnia mandata tua veritas; inique persecuti sunt me, adjuva me.

87. Paulo minus consummaverunt me in terra : ego autem non dereliqui mandata tua.

88. Secundum misericordiam tuam vivificae me : et custodiatur testimonia oris tui.

Lamed. 89. In aeternum, Domine, verbum tuum permanet in celo.

90. In generationem et generationem veritas tua : fundasti terram, et permanet.

91. Ordinatione tua perseverat dies : quoniam omnia servinunt tibi.

92. Nisi quod lex tua meditatio mea est ; tunc forte perirem in humilitate mea.

93. In aeternum non obliviscar praeceptorum tuorum : quia per ipsa vivificasti me.

94. Tuus sum ego, salvum me fac : quoniam justificationes tuas exquisivi.

95. Me expectaverunt peccatores ut perderent me : testimonia tua intellexi.

Bonum [al. add. est] mihi quia afflictus sum, ut discerem praecepta tua.

Melior est mihi lex oris tui : super millia auri et argenti.

Jod. Manus tuae fecerunt me, et firmaverunt me [al. tac. me] : doce me, et discam mandata tua.

Qui timent te, videbunt me, et laetabuntur : quia sermonem tuum expectavi.

Scio, Domine, quia justum iudicium tuum, et vere afflisti me.

Sit, obsecro, misericordia tua in consolatione mea : sicut locutus es servo tuo.

Veniant mihi misericordiae tuae, et vivam : quia lex tua delectatio mea.

Confundantur superbi, quoniam inique contriverunt me : ego autem loquar in praeceptis tuis.

Revertantur ad me qui timent te, et qui sciant testimonia tuum.

Fiat cor meum perfectum in praeceptis tuis, ut non confundar.

Chaph. Defecit in salutare tuum anima mea : et in verbum tuum expectavi.

Consumpti sunt oculi mei in verbum tuum : dicentes, quando consolaberis me :

Et cum essem quasi ular in pruina : praecepta tua non sum oblitus.

Quot sunt dies servi tui? quando facies in persequentiibus me iudicium?

Foderunt mihi superbi foveas, quae non erant juxta legem tuam.

Omnia mandata tua vera : falso persecuti sunt me, auxiliare mihi.

Paulo minus consummaverunt me in terra : ego autem non dimisi praecepta tua.

Secundum misericordiam tuam vivifica me, et custodiatur testimonia oris tui.

Lamed. In aeternum [al. *saeulum*], Domine, verbum tuum permanet in celo.

In generatione, et generatione fides tua : fundasti terram, et stat.

Judicio tuo stant usque hodie : quia omnia servinunt tibi.

Nisi quo lex tua delectatio mea : forte perirem in pressura mea.

In sempernam non obliviscar praeceptorum tuorum : quia per ipsa vivificasti me.

Tuus ego sum, salva me : quoniam praecepta tua quesivi.

Me expectaverunt peccatores ut perderent me : testimonia tuum considerabo.

96. Omnis consummationis vidi finem : latum mandatum tuum nimis.

Mem. 97. Quomodo dilexi legem tuam, Domine ! tota die meditatio mea est.

98. Super inimicos meos prudentem me fecisti mandato tuo : quia in aeternum mihi est.

99. Super omnes docentes me intellexi : quia testimonio tua meditatio mea est.

100. Super senes intellexi : quia mandata tua quiescivit.

101. Ab omni via mala prohibui pedes meos : ut custodiam verba tua.

102. A judicio tuis non declinavi : quia tu legem posuisti mihi.

103. Quam dulcia fauicibus meis eloquia tua ! super mel ori meo.

104. A mandatis tuis intellexi : propterea odivi omnem viam iniquitatis.

Nun. 105. Lucerna pedibus meis verbum tuum, et lumen semitis meis.

106. Juravi et statui custodire judicia justitiae tuae.

107. Humiliatus sum usquequa, Domine ; vivifica me secundum verbum tuum.

108. Voluntaria oris mei beneficita fac, Domine, et judicia tua doce me.

109. Anima mea in manibus meis semper, et legem tuam non sum oblitus.

110. Posuerunt peccatores laqueum mihi : et de mandatis tuis non erravi.

111. Hæreditate acquisivi testimonia tua in aeternum : quia exultatio cordis mei sunt.

112. Inclinavi cor meum ad facientes justifications tuas in aeternum , propter retributionem.

Samech. 113. Iniquos odio habui, et legem tuam dilexi.

114. Adjutor et susceptor meus es tu : et in verbum tuum supersperavi.

115. Declinate a me, maligni, et scrutabor mandata Dei mei.

116. Suscipe me secundum eloquium tuum, et vivam : et non confundas me ab expectatione mea.

117. Aduixa me, et salvus ero, et meditabor in justificationib⁹ tuis semper.

118. Sprevisti omnes discedentes a judicio tuis : quia injusta cogitatio eorum.

119. Prævaricantes reputavi omnes peccatores terræ : ideo dilexi testimonia tua.

120. Confige timore tuo carnes meas : a iudicio enim tuis timui.

Omnis consummationis vidi finem : latum mandatum [h. præceptum] tuum nimis.

Mem. Quam dilexi legem tuam! tota die haec meditatio mea.

Super inimicos meos instruxisti me mandato tuo : quia in sempiternum hoc est mihi.

Super omnes qui docebant me, eruditus sum : quia testimonia tua meditatio mea.

Super senes intellexi : quia præcepta tua servavisti.

Ab omni semita mala prohibui pedes meos, ut custodiem [al. custodiam] verba tua.

A judicio tuis non recessi : quia tu illuminasti me.

Quam dulce gutturi meo eloquium tuum, super mel ori meo.

Præcepta tua considerabam : propterea odivi omnem semitam mendaciam.

Nun. Lucerna pedi meo verbum tuum, et lux semitæ meæ.

Juravi, et perseverabo : ut custodiam judicia justitiae tuae.

Afflicti sum usque nimis : Domine, vivifica me juxta verbum tuum.

Voluntaria oris mei complacent tibi, Domine, et secundum judicia tua doce me.

Anima mea in manu mea semper, et legis tua non sum oblitus.

Posuerunt impii laqueum mihi, et a præceptis tuis non aberravi.

Haereditas mea testimonia tua in sempiternum : quia gaudium cordis mei sunt.

Inclinavi cor meum ut facerem justitas tuas, propter aeternam retributionem.

Samech. Tunultuosos odivi, et legem tuam dilexi.

Protectio mea et scutum meum tu es : verbum tuum expectavi.

Recede a me, maligni, et custodiam mandata Dei mei.

Confrua me secundum verbum tuum, et vivam : et noli me confundere ab expectatione mea.

Auxiliare mihi, et salvus ero : et electabor in præceptis tuis jugiter.

Abjecisti omnes qui aversantur præcepta tua : quia mordax cogitatio eorum.

Quasi oriam computasti omnes impios terræ : propterea dilexi testimonia tua.

Horrificavit a timore tuo caro mea, et iudicia tua timui.

Ain. 121. Feci judicium et justitiam : non tradas me calumniantibus me.

122. Suscipe servum tuum in bonum : non calumnientur me superbi.

123. Oculi mei defecerunt in salutare tuum, et in eloquium justitiae tuae.

124. Fac cum seruo tuo secundum misericordiam tuam , et justifications tuas doce me.

125. Servus tuus sum ego : da mihi intellectum, ut sciām testimonia tua.

126. Tempus faciendo, Domine : dissipaverunt legem tuam.

127. Ideo dilexi mandata tua super aurum et topazion.

128. Propterea ad omnia mandata tua dirigebar : omnem viam iniquum odio habui.

Phe. 129. Mirabilia testimonia tua : ideo scrutata est ea anima mea.

130. Declaratio sermonum tuorum illuminat : et intellectus dat parvulus.

131. Os meum aperui, et atraxi spiritum : quia mandata tua desiderabam.

132. Aspice in me, et miserere mei, secundum judicium diligentum nomine tuum.

133. Gressus meos dirige secundum eloquium tuum : et non dominetur mei omnis iniquitas.

134. Redime me a calumniis hominum, ut custodiam mandata tua.

135. Faciem tuum illumina super servum tuum, et doce me justifications tuas.

136. Exitus aquarum deduxerunt oculi mei : quia non custodierunt legem tuam.

Sade. 137. Justus es, Domine , et rectum iudicium tuum.

138. Mandasti justitiam testimonia tua, et veritatem tuam nimis.

139. Tabescere me fecit zelus meus : quia oblitus sunt verba tua iniuncti mei.

140. Ignitus eloquium tuum vehementer : et servus tuus dilexit illud.

141. Adolescentulus sum ego, et contemptus : justifications tuas non sum oblitus.

142. Justitia tua, justitia in aeternum ; et lex tua veritas.

143. Tribulatio et angustia invenerunt me : mandata tua meditatio mea est.

144. Aequitas testimonia tua in aeternum : intellectum da mihi, et vivam.

Coph. 145. Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Domine : justifications tuas requiram.

Ain. Feci judicium et justitiam : ne derelinquas me his qui calumniantur me.

Sponte pre servo tuo in bonum : ne calumnientur me superbi.

Oculi mei defecerunt in salutare tuum et in eloquium justitiae tuae.

Fac cum seruo tuo iuxta misericordiam tuam, et præcepta tua docere me.

Servus tuus sum ego, instrue me : et cognoscam testimonia tua.

Tempus est ut facias, Domine : prævaricari sunt legem tuam.

Propterea dilexi mandata tua super aurum et topazion.

Propterea in [al. ad] universa præcepta tua direxi : omnem semitam mendaciam odio habui.

Phe. Mirabilia testimonia tua ; idcirco custodivit ea anima mea.

Ostium sermonum tuorum lucidum, docens [al. docet] parvulos.

Os meum aperui et respiravi : quia mandata [h. præcepta] tua desiderabam.

Respic ad me, et miserere mei : iuxta iudicium diligenter nomen tuum.

Gressus meos firma [al. confirma] in sermone [h. eloquio] tuo, et non des potestatem in me universæ iniquitati.

Redime me a calunnia hominis, et custodiam præcepta [h. mandata] tua.

Vultum tuum ostende servo tuo, et doce me præcepta tua.

Rivi aquarum fluebant de oculis meis : quia non custodierunt legem tuam.

Sade. Justus es, Domine , et rectum iudicium tuum.

Præcepisti justitiam testimonii tui, et veritatem nimis.

Consumpsit me zelus meus : quia oblitus sunt verba tuorum hostes mei.

Probatus sermo tuus nimis, et servus tuus dilexit illum.

Parvulus ego sum, et contemptibilis : sed præcepta tua non sum oblitus.

Justitia tua, justitia semper [h. saeculum] : intellectum da mihi, et vivam.

Coph. Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Domine : præcepta tua custodiam.

146. Clamavi ad te: salvum me fac, ut custodiā mandata tua.

147. Præveni in maturitate, et clamavi: quia in verba tua supersperavi.

148. Prævenerunt oculi mei ad te diluculo, ut mediari erat eloqua tua.

149. Vocem meam audi secundum misericordiam tuam, Domine, et secundum judicium tuum vivifica me.

150. Appropinquaverunt persecutores me iniquitati: a lege antea tua longe facti sunt.

151. Prope es tu, Domine, et omnes via tua veritas.

152. Initio cognovi de testimonio tuis: quia in eternum fundasti ea.

Res. 153. Vide humilitatem meam, et eripe me: quia legem tuam non sum oblitus.

154. Judica iudicium meum, et redime me: propter eloquum tuum vivifica me.

155. Longe a peccatoribus salus: quia justifications tua non exquisierunt.

156. Misericordia tua multa, Domine: secundum judicium tuum vivifica me.

157. Multi qui persequuntur me, et tribulant me: a testimonio tuis non declinavi.

158. Vidi prævaricantes, et tabescebam: quia eloqua tua non custodierunt.

159. Vide quoniam mandata tua dilexi, Domine: in misericordia tua vivifica me.

160. Principium verborum tuorum, veritas: in eternum omnia iudicia justitia tua.

Sin. 161. Principes persecuti sunt me gratias, et a verbis tuis formidavit cor meum.

162. Lætabor ego super eloqua tua, sicut qui inventi spolia multa.

163. Iniquitatem odio habui, et abominatus sum: legem autem tuam dilexi.

164. Septies in die laudem dixi tibi, super iudicia justitia tua.

165. Pax multa diligentibus legem tuam, et non est illis scandalum.

166. Exspectabam salutare tuum, Domine, et mandata tua dilexi.

167. Custodivit anima mea testimonia tua, et dilexit ea vehementer.

168. Servavi mandata tua et testimonia tua: quia omnes via mea in conspectu tuo.

Tau. 169. Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo, Domine: juxta eloquum tuum da mihi intellectum.

170. Intret postulatio mea in conspectu tuo: secundum eloquum tuum eripe me.

Invocavi te, salvum me fac, et custodiā testimonia tua.

Surgebam adhuc in tenebris, et clamabam, verbum tuum expectans.

Præveniebat oculi mei vigilias, ut meditari in sermonibus tuis.

Vocem meam exaudī juxta misericordiam tuam: Domine, secundum judicium tuum vivifica me.

Appropinquaverunt persecutores mei sceleris, et a lege tua procul facti sunt.

Prope es tu, Domine, et omnia mandata tua veritas.

A principio novi de testimonio tuis: quod in eternum fundaveris ea.

Res. Vide afflictionem meam, et eripe me: quia legis tua non sum oblitus.

Judica causam meam, et redime me: in sermone tuo vivifica me.

Longe ab impiis salus: quia præcepta tua non quasierunt.

Misericordia tua multa, Domine: juxta iudicia tua vivifica me.

Multi qui persequuntur me, et affligunt me: a testimonio tuis non declinavi.

Vidi prævaricatores tuos, et incerebam: quia verbum tuum non custodierunt.

Vide quoniam præcepta tua dilexi: Domine, juxta misericordiam tuum vivifica me.

Caput verborum tuorum veritas, et in semper nō omne iudicium justitia tua.

Sin. 161. Principes persecuti sunt me sine causa: verba autem tua timuit cor meum.

Gaudens ego sum in eloquio tuo: sicut qui inventi spolia multa.

Mendacium odio habui, et detestatus sum: legem [al. add. autem] tuam dilexi.

Septies in die laudavi te super iudiciis justitia tua.

Pax multa diligentibus legem tuam, et non est illis scandalum.

Exspectavi salutare tuum, Domine, et mandata tua feci.

Custodivit anima mea testimonia tua, et dilexit ea nimis.

Custodivi præcepta tua et testimonia tua, quia omnes via mea in conspectu tuo.

Thav. Ingrediatur [h. appropinquet] laus mea coram te, Domine: secundum verbum tuum doce me.

Veniat deprecatio mea ante vultum tuum: secundum eloquum tuum libera me.

171. Eructabunt labia mea hymnum, cum docueris me justifications tuas.

172. Pronuntiabit lingua mea eloquium tuum: quia omnia mandata tua æquitas.

173. Fiat manus tua ut salvet me: quoniam mandata tua elegi.

174. Concupi salutare tuum, Domine, et lex tua meditatio mea est.

175. Vivet anima mea, et laudabit te, et iudicia tua adjuvabunt me.

176. Erravi sicut ovis que perit: quare servum tuum, quia mandata tua non sum oblitus.

Argumentum. — *¶* in hunc Psalmum varia congesta sunt, quae ad pietatem alendam et confirmandam faciunt, hinc scopus est anchoris præcipus; ut docet beatam vitam in observatione divinorum præceptorum esse positam. Quare precut Deum, ut animamq[ue] achedentiam sua legibus plene perfecteque prestandam ipsi confernet, atque adeo caveat, ut ne ultra malis et formidinibus, ullis illecebris et irritamentis ad transgredendum eas impelli possit et incitari. Quibus continet præces intercesserunt, ut Deus eum conservet, eripiatque e conditione misera, in qua versatur. Quia dum precut, testatur simul suam innocentiam et puritatem a criminibus, quorum ab adversariis accusatur, atque secessum commendat. Dei favor et defensioni in omnibus vite sus periculis, argumento sepe repetito ab amore et studio suo erga leges divinas, a vita sua innocentia et puritate, hostium improbitate, Dei veritate. • Rosenmull. Viginti duobus octostichis conscripsit carmen has ratione, ut primum octostichum per omnes versus a prima alphabetti littera N incipiatur, secundum a C, tertium a I, et sic deinceps. In quo iuso artificio, recentioris etiatis indicio, præcipua causa ponenda est, quod non perpetua sed dissipata et abrupta oratione argumentum per sequitur scriptor. Ex vers. 23 et 101 perinde videtur, fuisse auctorem ordinis sui speciatissimum; vers. 46, 79 et multi illi prodere possint legis divine munus et interpretatio. Divina lex variis in hoc Psalmo designatur nominibus, puta חֶרְחָה lex in genere; דָּרְכִּים, דָּרְכִּים oīo, oīe; נְבִנָה sententia; בְּרִיאָה præcepta gall. præceptes vel enseignements. Vulg. testimonia, puta divina voluntatis (Kinchii docet hoc nomine significari doctrinam divinam, quatenus habet adjuncta testimonia, i.e. sacra mentis et ritus, qualia sunt circumcisio, sabbatum, etc.); בְּרִיאָה edicta, gall. ordinances, vel observances; בְּרִיאָה statuta, gall. decreta; Vulg. justifications, quia ea justos faciunt homines; בְּרִיאָה jussa, Vulg. mandata, gall. ordres; בְּרִיאָה sententiae, Vulg. iudicia, puta lex cum promissis et minis, quibus sanctiur; בְּרִיאָה verbum vel sermo, Vulg. eloquium.

I.

1. Beati qui sunt integri via (vita), qui ambulant in lege Jovæ.
2. Beati qui servant præcepta ejus, qui tota corde querunt eum.
3. Omnino non faciunt pravum facinus, in viis ejus ambiant.
4. Tu proposisti edicta tua, ut observarentur valde (summo studio).
5. Utinam recte dirigantur viæ meæ, ita ut observem statuta tua.
6. Tunc non pudore afficiar, dum respexero omnia jussa tua.
7. Celebrazo te sincero animo, discens sententias tuas justas.
8. Stetita mea observabo, ne derelinquas me nimis.

II.

9. Qua ratione puram reddet adolescentis viam suam? custodiendo (se, vel ciām, ciām) secundum verba tua.

COMMENTARIA IN PSALMOS.

10. Toto meo corde quero te,
ne me aberrare sinas a jussis tuis.
11. In corde meo recondo sermones tuos,
ut non peccem in te.
12. Benedictus tu sis, Jova,
doce me statuta tua.
13. Labiis meis enarro
omnes sententias oris tui.
14. De via (observatione) præceptorum tuorum *Iector*,
velut de enectis dixit.
15. Edicta tua meditari volo,
et respicere vias tuas.
16. Statutis tuis oblecto me,
non obliviscar sermones tuos.

III.

17. Beneficias servo tuo, ut vivam,
et servabo verba tua.
18. Aperi oculos meos, ut adspiciam
mirabilia ex lege tua *apparentia*.
19. Peregrinus ego sum in terra (ideoque ignarus),
ne occultes a me jussa tua.
20. Communista (consumpta) est anima mea desiderio
sentientiarum tuarum omni tempore.
21. Increpasti superbos : « Maledicti
qui aberrant a jussis tuis! »
22. Devole a me opprobrium et contemptum,
nam præcepta tua servo.
23. Seden principes, contra me colloquuntur,
servus tuus *interea* meditatur statuta tua.
24. Præcepta tua deliciae meæ,
viri consilii (consiliarii) mei.

IV.

25. Adhæret pulvi anima mea,
vitæ me restitue secundum verbum tuum.
26. Vias (res, vel actiones) meas enarro *tibi*, et exaudis me;
doce me statuta tua.
27. Viam editorum tuorum fac me nosse,
et meditabor mirabilia tua.
28. Lacrymat (alius, *elanguet*) anima mea ex ægritudine,
erige me secundum verbum tuum.
29. Viam mendacii remove a me,
et legem tuam gratiouse concede mihi.
30. Viam veritatis elegi,
sententias tuas posui (vitæ meæ regulam; aliud : i. e. *serve*).

PSALMUS CXVIII.

31. Inhæro præceptis tuis,
Jova, ne me pudore afficias.
32. Viam jussorum tuorum currō (alius, *curram, si latam, etc.*),
nam latum facis (ab angustia; Maurer, *intelligens corum redditus*) cor me

V.

33. Doce me, Jova, viam statutorum tuorum,
ut servem eam usque ad finem.
34. Intelligentem me reddite, ut servem legem tuam,
et observem eam toto corde.
35. Fac ut ingrediar semitam jussorum tuorum,
nam ea delector.
36. Inclina cor meum ad præcepta tua,
neque ad lucrum *tarpe*.
37. Præterire fac (averte) oculos meos, ne respiciant vanum (res vanas),
in viis tuis vivum (alacrem) me reddite.
38. Stare fac (adimple) servo tuo verbum tuum,
quod est (dedisti) timori (timentibus) tui (vel, *qui deditus est timori tuo*).
39. Amove opprobrium meum, quod timeo,
nam sententia tua bonæ (justæ) sunt.
40. En, desiderio teneor editorum tuorum,
pro justitia tua vivum me serva (Maurer ut vers. 37 membrum posterius).

VI.

41. Et superveniant mihi misericordiae tuae, Jova,
auxilium tuum secundum verbum tuum :
42. Ut respondeam convicatori meo verbum (aliquid, rem);
nam fiduciam posui in verbo tuo.
43. Neve subtrahas ori meo verbum veritatis nimis,
nam sententias tuas exspecto.
44. Et observabo legem tuam continuo,
in perpetuum atque sempiternum.
45. Et incedam in spatio amplio (prosperitate);
nam edicta tua quaro.
46. Et loquar de præceptis tuis coram regibus,
neque erubescam.
47. Et oblectabo me jussis tuis,
qua diligo.
48. Et tollam manus meas ad jussa tua (ea sancte habeo), qua diligo,
et meditabor statuta tua.

VII.

49. Memor sis verbi *tui* servo tuo,
propere quod spem fecisti mihi.
50. Hoc solatium est (vel sit) meum in miseria mea,
quod verbum tuam vitam (vel prosperitatem) mihi reddit.

51. Insolentes illudunt mihi valde,
a lege tua non deflecto.
52. Memor sum sententiarum tuarum ab antiquo,
et consolor me.
53. Aestus vehemens prehendit me præ improbis,
qui derelinquunt legem tuam.
54. Cantus (cantandi materia) sunt mihi statuta tua
in domo peregrinationum (hujus vite miseriarnm) mearum.
55. Memor sum nocte (tribulationis?) nominis tui, Jova,
et observo legem tuam.
56. Hoc est mihi (proprium, vel solatium),
quod edicta tua servo.

VIII.

57. Pars mea, Jova, dico,
est observare verba tua (vel, *pars mea Jova est, statuo observare, etc.*)
58. Precor te toto corde,
misericere mei secundum verbum tuum.
59. Reputo vias meas,
et reduco pedes meos ad præcepta tua.
60. Festino, nec cunctor,
observare jussa tua.
61. Laquei (alii, *catervae*) improborum circumdant me,
legem tuam non obliviscor.
62. Media nocte surgo (vel *surgam*) ad gratias agendas *tibi*
propter sententias tuas justas.
63. Sodalis ego *sun omnibus* qui timent te,
et iis qui observant edicta tua.
64. Clementia tua, Jova, plena est terra;
statuta tua doce me.

IX.

65. Benefacis servo tuo, Jova,
secundum verbum tuum.
66. Bonum intellectum et scientiam doce me,
nam in jussis tuis innitor.
67. Prinsquam afflictus essem, erravi (deliqui);
nunc vero sermones tuos observo.
68. Benignus tu es et benefaciens,
doce me statuta tua.
69. Consumunt (Maurer, *agglutinant*) mihi mendaciun,
ego toto corde servo edicta tua.
70. Obesum (i. e. stupidum) est, ut pinguedo, cor eo
ego lege tua me objecto.
71. Bene mihi, quod afflictus fui,
ut discerem statuta tua.

72. Melior mihi lex oris tui *est*,
quam millia auri et argenti.

X.

73. Manus tua fecerunt me et formaverunt me;
intelligentem me reddo, ut discam jussa tua.
74. Timentes te vident me et latantur,
nam verbum tuum *haud frusta* exspecto.
75. Novi, Jova, justitiam (justas) esse sententias *tuas*,
et cum fide (aqua) te me affixisse.
76. Sit, quæso, gratia tua solatio meo,
secundum verbum tuum servo tuo.
77. Superveniat mihi misericordia tua, ut vivam,
nam lex tua deliciæ mee.
78. Confundantur (spe excidant) insolentes,
nam fallaciter (vel *sine causa*) *calumniis* me deprimunt;
ego mediator de edictis tuis.
79. Convertant se ad me cultores tui,
et cognoscant præcepta tua (Ewaldus, et *qui cognoscunt*).
80. Fiat cor meum perfectum (sine reprehensione; Maurer, *totum*) in *statutis*
tuis,
ut non pudore afficiar.

XI.

81. Tabescit ad (gall. *après*) salutem tuam anima mea,
nihilominus verbum tuum *semper* exspecto.
82. Tabescunt oculi mei desiderio verbi tui (adimplendi),
dum dico : « Quando consolaberis me? »
83. Si etiam fiam ut ter *vinarius* in fumo (aridus et corrugatus);
statuta tua non obliviscor.
84. Quot sunt dies *vita* servi tui?
quando facies de persecutoribus meis judicium?
85. Fodiunt mihi insolentes foveas,
qui non sunt (alii, *quod non est*) secundum legem tuam.
86. Orenia jussa tua fidelia;
sina causa (vel *dolose*) persecuntur me, juva me.
87. Prope fuit, ut perderent me ad terram (prostratum),
ego vero non dereliqui edicta tua.
88. Secundum gratiam tuam *vita* me restitue,
ut observeam præceptum oris tui.

XII.

89. In perpetuum (alii intel'ligunt *es*), Jova,
verbum tuum firmiter stat in celis (*cœli* firma)
90. Per omnes aetas *me net* fides tua :
fundasti terram, et stat (ita fides tua).

COMMENTARIA IN PSALMOS.

91. Ad sententias tuas stant (gall. *sunt debout*) *cuncta* (cœli et terra)
 (usque ad hanc diem, semper),
 nam omnia *sunt* servi tui.
 92. Nisi lex tua deliciæ meæ,
 tunc perilsem in miseria mea.
 93. In perpetuum non obliviscar edicta tua,
 nam iis vitæ me restituis (me recreas, vel erigis).
 94. Tuus ego sum, adjuba me,
 nam edicta tua quæro.
 95. Me expectant (inhiant) improbi, ut perdant me;
 præcepta tua attendo.
 96. Omni perfectioni (omnis rei perfectæ) vidi finem (gall. *borne*);
 late patens est jussum tuum valde.

XIII.

97. Quam diligo legem tuam!
 omni tempore illa est meditatio mea.
 98. Hostibus incis sapientiorem me reddunt jussa tua,
 nam in perpetuum id (hæc) mihi in oculis est.
 99. Omnibus docentibus me prudenter ego sum,
 nam præcepta tua meditatio mea sunt.
 100. Senioribus intelligentior ego sum,
 nam edicta tua servo.
 101. Ab omni tramite malo cohibeo pedes meos,
 ut observem verbum tuum.
 102. A sententiis tuis non recesso,
 nam tu instituisti me.
 103. Quam levia (suavia) sunt palato meo verba tua!
 magis quam mel ori meo.
 104. Ex edictis tuis sapere disco,
 propterea odi omnem tramitem mendaci.

XIV.

105. Lucerna pedibus meis est verbum tuum,
 et lux semitæ meæ.
 106. Juravi, et præstare id volo,
 observatum me esse sententias tuas justas.
 107. Afflictus sum valde;
 Jova, vite me restitue (me erige).
 108. Spontaneæ sacrificia oris mei (laudes meas) benevolæ excipe, Jova,
 et sententias tuas doce me.
 109. Anima (vita) mea in manibus meis semper,
 et legem tuam non obliviscor (eam servo cum vita periculo).
 110. Ponunt improbi laqueum mihi,
 et ab edictis tuis non aberro.

PSALMUS CXVIII.

305

111. Peculii instar teneo præcepta tua in æternum,
 nam gaudium cordis mei illa sunt.
 112. Flexi cor meum ad faciendum statuta tua
 in perpetuum usque ad finem.

XV.

113. Divisos (dubitatores, incredulos) odi,
 et legem tuam diligo.
 114. Protector (Maurer, *latibulum*) meus et clypeus meus tu es,
 verbum tuum exspecto (in eo confidens).
 115. Recedite a me, malefici,
 ut servem jussa Dei mei.
 116. Sustenta me secundum sermonem tuum, ut vivam,
 neque me confundi sinas ab exspectatione mea (vel, *propter spem meam*).
 117. Suffulci me, ut salvus fiam,
 et respiciam statuta tua continuo.
 118. Contemnis omnes qui aberrant a statutis tuis,
 nam vanitas (vana) est fraus eorum.
 119. Ut scorias aufers (*LXX*, *וְשָׁבֵת reputavi*) omnes improbos terræ,
 ideo diligo præcepta tua.
 120. Horret praeterrone fui caro mea,
 atque a sententiis tuis timeo.

XVI.

121. Feci quod æquum et justum est,
 non me relinques (dabis) oppressoribus meis.
 122. Sponde pro servo tuo (in fidem tuam me recipe) in bonum (in salutem
 meam),
 ne me vi opprimant insolentes.
 123. Oculi mei tabescunt desiderio salutis tuae,
 et verbi tui justi (adimplendi).
 124. Fac cum servo tuo secundum gratiam tuam,
 et statuta tua doce me.
 125. Servus tuus ego sum, intelligentem me redde,
 ut cognoscam præcepta tua.
 126. Tempus est agendi Jovæ,
 frangunt impii legem tuam.
 127. Ideo diligo jussa tua,
 magis quam aurum et aurum purum.
 128. Ideo omnia (Dei) edicta omnis generis recta habeo (probo),
 omnem tramitem mendacii odi.

XVII.

129. Mirabilia sunt præcepta tua,
 ideo servat ea anima mea.